

Новікова Т.А.

викладач,

Харківський національний медичний університет

ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ЛАТИНСЬКОЇ МОВИ У ВИЩИХ МЕДИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

Латина – це мова, яка належить до італійської гілки індоєвропейських мов. Незважаючи на те, що латинська мова вже кілька століть є мертвою мовою, її активно вивчають студенти у багатьох вищих навчальних закладах, зокрема – у медичних. Для того, щоб довести актуальність вивчення латини студентами-медиками на сучасному етапі, треба визначити вплив цієї мови на формування медичної термінології.

Медична термінологія розподіляється на декілька напрямів: анатомічна термінологія, клінічна термінологія та фармацевтична термінологія. До першого напрямку входять терміни, що використовуються в нормальній та патологічній анатомії (назви частин тіла, тканин, органів тощо). Клінічна термінологія – це сукупність термінів, що вживаються на позначення діагнозів (напр., *nephritis* – нефрит), патологічних станів, відхилень від норми тощо (напр., *cardialgia* – серцевий біль, *cardiorrhexis* – розрив серця). Третій розділ – фармацевтична термінологія – включає в себе терміни, які використовуються у фармацевтичній промисловості (хімічні елементи, назви активних компонентів ліків, найменування ліків тощо).

Основою для кожного з вищевказаних напрямів термінології є латинська та давньогрецька мови. Саме з цієї причини латина вважається базою для сучасної медичної термінології. До того ж, незважаючи на популяризацію англійської мови в якості міжнародної, латинська термінологія залишається актуальною. Пояснюється це тим, що деривати латинських термінів, потрапивши в англійську мову, зберегли майже первісний вигляд. Для підтвердження цієї думки ми порівняли деякі латинські та англійські анатомічні терміни з еквівалентним значенням: *scapula* (лат.) – *scapula* (англ.); *humerus* (лат.) – *humerus* (англ.); *brachium* (лат.) – *brachium* (англ.); *capitulum* (лат.) – *capitulum* (англ.); *coccyx* (лат.) – *coccyx* (англ.) [1].

Отже, необхідність вивчення латинської мови як основної мови медичної термінології є цілком закономірною. Тому наразі ми

розглянемо особливості викладання латинської мови та медичної термінології у вищих медичних навчальних закладах.

На сучасному етапі для засвоєння латинської мови використовується принцип системно-термінологічного вивчення, який передбачає поступове вивчення того обсягу матеріалу, який є необхідним для студентів вищих медичних навчальних закладів.

Вивчення медичної термінології починається з її систематизації: студенти ознайомлюються з основами граматики латинської мови та типами термінів, які найчастіше зустрічаються в анатомічній номенклатурі (йдеться про моделі багатослівних термінів).

Метою наступних занять є запам'ятовування вже опанованого матеріалу та поступового додання нової лексики. Треба зазначити, що такий підхід передбачає поступове ускладнення термінів, з якими студенти працюють під час занять. Для порівняння: на початку курсу вивчення основ перекладу анатомічних термінів студенти перекладають двокомпонентні терміни (*musculus colli* – м'яз шії); наприкінці курсу – п'ятикомпонентні (*vagina synovialis musculi obliqui superioris* – синовіальна піхва верхнього косоного м'язу) [1].

Окрім принципу системно-термінологічного вивчення матеріалу, на заняттях з латинської мови та медичної термінології використовуються й сучасні технології, зокрема – онлайн платформи для вивчення мов *Kahoot!* та *Quizlet*.

Обидві платформи є допоміжними засобами для вивчення мов. Доступні версії для викладачів та тих, хто вивчає мови. Розглянемо алгоритм використання обох ресурсів детальніше.

Kahoot! – це онлайн платформа для створення різних вікторин, які можна використовувати під час навчального процесу при наявності належного мультимедійного обладнання в аудиторіях. На заняттях з латинської мови та медичної термінології *Kahoot!* доцільно використовувати для перевірки як теоретичної частини матеріалу, так і для практичної. Режим створення вікторин дозволяє створювати питання з чотирма варіантами відповідей. Також існує інший формат питань: студент має визначити, чи коректним є певне твердження.

Перевагою даної платформи є наявність індивідуального та командного режимів, що дозволяє змінювати формат гри. Також наявний змагальний елемент: перемагає той учасник, який найшвидше вірно відповідає на запитання.

Наступною онлайн платформою для вивчення мов є онлайн платформа для вивчення мов *Quizlet*. Базується ця платформа на використанні карток, тестів та підбору коректного значення для наданих мовних одиниць (слова для кожного модулю додає викладач). Під час занять можна використовувати режим *Quizlet live*, який являє собою командну гру для перевірки знань студентів з лексики до кожного з занять.

Таким чином, серед особливостей викладання латинської мови у вищих медичних навчальних закладах можна виділити:

- 1) використання принцип системно-термінологічного вивчення, який дозволяє поступово опанувати необхідну кількість анатомічних, клінічних та фармацевтичних термінів;
- 2) використання сучасних технологій під час занять, що сприяє підвищенню мотивації до навчання та кращому опануванню медичної термінології в цілому.

Список використаних джерел:

1. Смольська Л. Ю. Латинська мова та основи медичної термінології. Київ : Медицина, 2019. 472 с.